

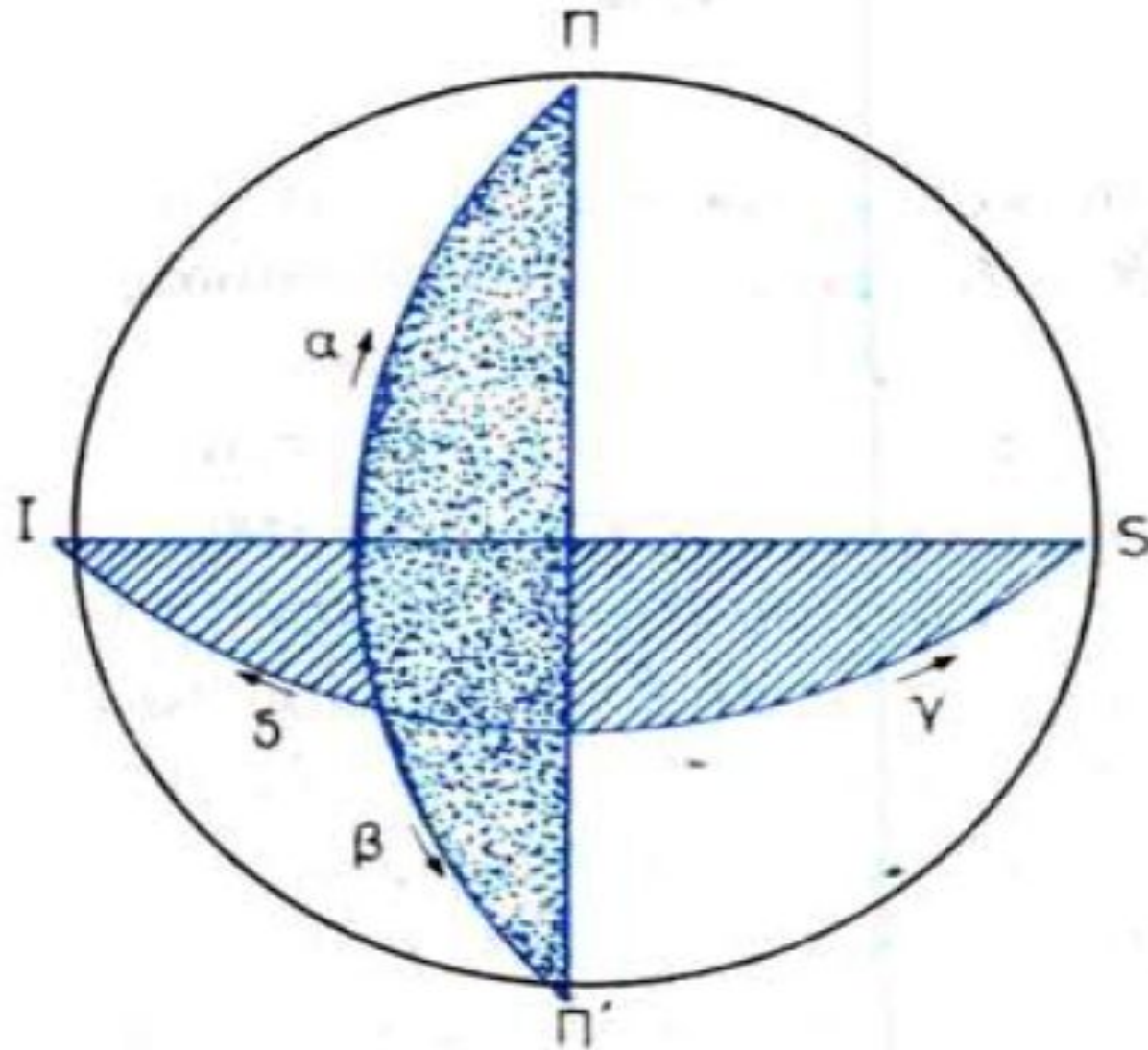
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΑΜΠΑΔΑΣ ΜΗΧ/ΓΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ

Κατευθύνσεις.

- **Κατεύθυνση** (direction) αντικειμένου ή σημείου πάνω στη γη χαρακτηρίζουμε τη σχετική του θέση ως προς ένα άλλο που θεωρείται σαν αρχή, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο η απόσταση μεταξύ τους.

- Δηλ. κατεύθυνση είναι η γωνία που σχηματίζει η σκόπευση (ή η οπτική γραμμή από το μάτι μας μέχρι το παρατηρούμενο αντικείμενο) προς ένα σημείο με κάποια άλλη βασική σκόπευση, η οποία θεωρείται σαν αρχή

Σχ. 1.5.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΑΜΠΑΔΑΣΜΗΝΙΔΗΣ/ΡΟΖΜΗΧ/ΚΟΣ
Κοιτεύσεις πάνω στη γη.

- Κάθε κατεύθυνση πάνω στη γη έχει σαν βάση αναφοράς τα στοιχεία κινήσεως της γήινης σφαίρας.
- Η πιο συγκεκριμένη, σαφής και πρακτικά κατανοητή κατεύθυνση πάνω στη γη είναι εκείνη που είναι προσανατολισμένη στην κατεύθυνση του **Βορρά-Νότου**.
- Αντιπροσωπεύεται με την κατεύθυνση του άξονα της γης

- Σε κάθε σημείο της γης Βορράς-Νότος είναι η κατεύθυνση του μεσημβρινού του τόπου, που μπορεί να υλοποιηθεί με την κατεύθυνση του Πολικού Αστέρρα στο βόρειο ημισφαίριο και την κατεύθυνση του Νότιου Σταυρού στο νότιο ημισφαίριο.

- Η κατεύθυνση του Βορρά γίνεται νοητή πάνω στη γήινη σφαίρα με την εφαπτόμενη στο μεσημβρινό ενός συγκεκριμένου τόπου.
- Αυτή είναι η γνωστή **μεσημβρινή γραμμή** του τόπου.
- Η κατεύθυνση της μεσημβρινής γραμμής προς Βορρά ενός τόπου αποτελεί κατά συνέπεια και την αρχή μετρήσεων των κατευθύνσεων και στη θάλασσα

- Για παρατηρητή σε μια οποιαδήποτε θέση πάνω στη γη έχουμε
- τη **βόρεια κατεύθυνση** (north direction) που αντιπροσωπεύει το βέλος **α** προς βορρά.
- Η αντίθετή της χαρακτηρίζεται **νότια κατεύθυνση** (south direction) που αντιπροσωπεύει το βέλος **β** προς νότο.
- Ο χαρακτηρισμός της κατευθύνσεως ενός αντικειμένου ως βόρειας ή νότιας είναι ανεξάρτητος από το αν βρισκόμαστε αντίστοιχα στο βόρειο ή νότιο ημισφαίριο.

- Ο χαρακτηρισμός **βόρεια** έχει την έννοια πλησιέστερα στο βορρά, δηλαδή βορειότερα από τον παρατηρητή (northward).
- Ο χαρακτηρισμός **νότια** έχει την έννοια πλησιέστερα στο νότο, δηλαδή νοτιότερα (southward) από τον παρατηρητή.

Η κατεύθυνση προς την πλευρά που ανατέλλουν ο ήλιος και τ' αστέρια, δηλαδή η δεξιά πλευρά καθώς είμαστε στραμμένοι προς βορρά,

- χαρακτηρίζεται ως **ανατολική κατεύθυνση** (east direction), όπως δείχνει το βέλος γ.

Η κάθετη κατεύθυνση προς την πλευρά που δύουν ο ήλιος και τ' αστέρια, δηλαδή η αριστερή πλευρά καθώς είμαστε στραμμένοι προς βορρά,

- χαρακτηρίζεται ως **δυτική κατεύθυνση** (west direction), όπως δείχνει το βέλος δ.

- Το αν μια κατεύθυνση θα χαρακτηριστεί ως ανατολική ή δυτική, είναι **ανεξάρτητο** από το αν βρισκόμαστε αντίστοιχα στο ανατολικό ή δυτικό ημισφαίριο

Η κατεύθυνση έχει την έννοια δηλαδή

- του **ανατολικότερα** (eastward) όταν πλησιάζουμε στην ανατολή
- και του **δυτικότερα** (westward) όταν πλησιάζουμε στη δύση.

Στη ναυσιπλοΐα, η κατεύθυνση εκφράζεται

- σε μοίρες
- ή και ανεμόρομβους παλαιότερα,
με *αρχή μετρήσεως*
- *την κατεύθυνση του βορρά*
- *ή της πλώρης του πλοίου.*

Τρεις είναι οι κατευθύνσεις του βορρά που χρησιμοποιούνται:

α) **Αληθής Βορράς** Βλ (true north),

- είναι η κατεύθυνση του βόρειου γεωγραφικού πόλου της γης, την οποία για κάθε τόπο δίνει ο μεσημβρινός του,
- η μεσημβρινή γραμμή του τόπου, δηλαδή η εφαπτόμενη του μεσημβρινού στον τόπο.
- όλες οι κατευθύνσεις στην επιφάνεια της γης ανάγονται στον αληθή βορρά,

β) **Μαγνητικός Βορράς Βμ** (magnetic north),
είναι η κατεύθυνση που δείχνει η μαγνητική βελόνη,
όταν επηρεάζεται μόνο από το γήινο μαγνητικό πεδίο,
δηλαδή όταν αυτή βρίσκεται στην ξηρά ή σε ξύλινα-
πλαστικά πλοία,

γ) **Βορράς πυξίδας B_n** (compass north),
είναι η κατεύθυνση που δείχνει η βελόνη της
μαγνητικής πυξίδας
που επηρεάζεται από το γήινο μαγνητικό πεδίο και
το πεδίο του μαγνητισμού του σιδερένιου πλοίου
στο οποίο βρίσκεται η πυξίδα.

- Η **κατεύθυνση της πλώρης** του πλοίου αντιπροσωπεύεται από το **διάμηκες** αυτού, το οποίο είναι η νοητή γραμμή πλώρης-πρύμης, ή και κάθε παράλληλη γραμμή προς αυτή.